

Een memorandum mét cachet voor de Vlaamse verkiezingen

Beste politiciers,

Als Cachet vzw dromen we van een betere jeugdhulp. We vroegen aan jongeren uit alle windstreken wat zij in toekomst beter willen zien. **De bende van Cachet** is een groep van Cachet-jongeren die met de input van de jongeren aan de slag ging en samen de strijdpunten heeft bepaald waarover wij binnenkort **kabaal** gaan maken in de aanloop naar de Vlaamse verkiezingen.

~ ONZE 10 STRIJDpunTEN ~

1. **Na de jeugdhulp: *on the road*, maar niet op straat**
2. ***Belgium's got talent*: alsof we je eigen kind zijn**
3. ***Welcome to my crib*: mijn voorziening, mijn thuis**
4. **Jeugdhulp is geen kermis: stop de carrousel!**
5. ***Help! I need somebody. Help! Not just anybody...* Stop het wachten**
6. **Laat onze ouders niet in de steek**
7. **Veggieburger, halalburger, wereldburger!**
8. **Goed in ons vel**
9. ***Oops! I did it again*. Over zinvol straffen en herkansen**
10. **Jongerenvakbond om onze belangen te behartigen**

De bende van Cachet is *vollen bak* bezig met:

- Onze strijdpunten verder concreet te maken...
- Straffe ideeën en alternatieven uit te werken...
- Coole acties uit te denken...

...om jullie te inspireren om de jeugdhulp van morgen beter af te stemmen
op de noden van jongeren.

De bende wil in debat gaan met jullie! Nodig de bende uit via debende@cachetvzw.be. Of wie weet komen wij wel tot bij jullie! 😊

1. Na de jeugdhulp: *on the road*, maar niet op straat

Wij willen goede **woonbegeleiding** op maat van jongeren die de jeugdhulp verlaten. Die hulp moet **onvoorwaardelijk** zijn: dakloos worden kan in géén geval een optie zijn. Samenwerking tussen diensten en voorzieningen is nodig om maatwerk te bieden.

We vragen extra inspanningen voor **betaalbare én kwalitatieve (sociale) woningen**. Moedig **co-housing** aan, want dat heeft vele voordelen. Denk maar aan het tegengaan van eenzaamheid, het delen van woonkosten, ... Dit mag geen impact hebben op het leefloon of werkloosheidsuitkering. Het is zo ook al uitdaging genoeg om de eindjes aan mekaar te knopen.

→ *Maak woonbegeleiding vanuit Integrale Jeugdhulp onvoorwaardelijk, zodat ook jongeren in de meest kwetsbare situaties een dak boven hun hoofd behouden. De projectoproep voor kleinschalige woonvormen (werf 3) is een interessante beleidsimpuls. Zet maximaal in op het leren, verduurzamen en multipliceren van dergelijke initiatieven.*

→ *Zorg voor meer sociale woningen. Stimuleer gemeentes om in hun toewijzingsreglement ook jongeren met een jeugdhulpverleden als belangrijke doelgroep in te schrijven.*

→ *Stimuleer OCMW's op lokaal niveau en via het federaal niveau om jongeren die de grote stap zetten, nog beter te ondersteunen. Onder andere door co-housing aan te moedigen en dit geen impact te laten hebben op een vervangingsinkomen¹.*

2. *Belgium's got talent*: alsof we je eigen kind zijn

Van je regelmatig wassen, je benen leren scheren tot seksuele vorming. Leer ons wat hygiëne is en hoe we zorg dragen voor onszelf. Geef ons **fysieke en mentale ruimte voor een positieve seksualiteitsbeleving**.

School! Ondersteun ons, moedig ons aan om het beste te geven van onszelf, ook al hebben we op het eerste zicht geen zin in school. Wees niet tevreden met een 6/10 als we een 8/10 kunnen halen.

Laat ons niet los voor we een diploma, getuigschrift of attest in onze handen hebben. Of als dat toch niet ons ding is, zoek dan mee naar een volwaardig alternatief voor werk.

Voed ons zelfvertrouwen, laat ons op zoek gaan naar onze talenten en interesses. Geef ons impulsen. Laat ons **hobby's kiezen die daartoe bijdragen**. Geloof in ons!

→ *Stimuleer hogescholen en universiteiten om hulpverleners van de toekomst proactief te laten werken aan een veilig klimaat voor positieve seksualiteitsbeleving.*

→ *Stimuleer voorzieningen via het kwaliteitsbeleid om in te zetten op een sterke schoolbegeleiding, om een positief beleid over seksualiteit uit te werken, om oog te hebben voor talentontwikkeling, ... Beloon de goede voorbeelden.*

→ *Breng nog meer (ervarings)deskundigheid over jeugdhulp binnen bij onderwijs, zodat ook onderwijzers meer voeling krijgen met de verschillende realiteiten waarin kinderen en jongeren opgroeien.*

---

¹ Lees nog meer aanbevelingen over 'de grote stap' in onze publicatie 'Sur ma route'! Bestellen kan via contact@cachetvzw.be

3. *Welcome to my crib: mijn voorziening, mijn thuis*

We kiezen er meestal niet zelf voor om geplaatst te worden in een voorziening. We blijven wel nood hebben aan een 'thuis'. We hebben nood aan **warmte en gezelligheid**: Ruimte om je even terug te trekken, knusse ruimtes om met anderen samen te zijn, en lekker achterover hangen in de zetel. Een poster mogen ophangen boven je bed lijkt een detail, maar maakt een wereld van verschil. We hebben nood om gewoon 'puber' te mogen zijn: een beetje kattenkwaad uithalen, zonder bang te zijn om je thuis te verliezen.

Een groot deel van ons leven speelt zich af *online*. Een goede WiFi-connectie helpt ons om onze identiteit verder te ontwikkelen, om vriendschappen op te bouwen en te onderhouden.

Begeleiders! Zij kunnen ons thuis doen voelen: een luisterend oor, een knuffel hier en daar, een lach en een traan. Laat hulpverleners in opleiding leren wat **professionele nabijheid** is, in plaats van afstand te bewaren.

We hebben nood aan affectie en warmte, maar ook gewoon aan lekker eten. Dat regelmatig zelf mogen kiezen of mee helpen klaarmaken, voedt letterlijk en figuurlijk ons noden.

→ *Stimuleer hogescholen en universiteiten die hulpverleners van de toekomst opleiden, om het concept 'professionele nabijheid' aan te leren.²*

→ *Zorg dat begeleiders voldoende ruimte krijgen om de essentie van hun job uit te oefenen: er 'zijn' voor jongeren. Verminder de administratieve rompslomp en verhoog zo de menselijkheid.*

→ *Moedig voorzieningen aan om via het kwaliteitsbeleid extra in te zetten op het creëren van een 'thuis'. Beloon de goede voorbeelden.*

4. **Jeugdhulp is geen kermis: stop de carrousel!**

Sommige jongeren trekken de flosch. Zij kunnen voor lange tijd terecht in dezelfde leefgroep, pleeggezin of... en kunnen hier iets 'opbouwen'. Heel veel jongeren hebben dat geluk niet en gaan van voorziening naar voorziening, vaak in een regio of gemeente die ver van de jouwe is. Telkens opnieuw beginnen, hoe zat dat weer met onze hechttingsproblematiek?

Wij vragen een duidelijk **engagement om ons niet los te laten** en ons op die plek te laten blijven waar we ons ondersteund voelen. Ook nadat we de jeugdhulp verlaten hebben, willen we in contact kunnen blijven.

Een vertrouwenspersoon, een steunfiguur of een buddy kan ons bijstaan wanneer het moeilijk gaat.

Maar we blijven dromen van een **trajectbegeleider die naast ons staat, met ons op weggaat**.

Iemand waarbij we terecht kunnen met ons verhaal, iemand die het overzicht behoudt en met kennis van zaken meedenkt welke hulp nodig en mogelijk is. Een trajectbegeleider die voor ons door het vuur gaat! Iemand van vlees en bloed, die met ons 'in relatie' durft te gaan: waar we ook na de jeugdhulp af en toe bij terecht kunnen, die een sms stuurt als we jarig zijn.

→ *Zorg voor meer continuïteit in én na ons hulpverleningstraject.*

→ *Zorg voor een professionele trajectbegeleider, die het overzicht behoudt en mee op weg gaat.*

---

² Laat je inspireren door ons artikel over professionele nabijheid in Agora: "[Er is altijd die ene begeleider](#)" (Cachet vzw & SOS Kinderdorpen, 2018)

5. Help! I need somebody. Help! Not just anybody... Stop het wachten

Iedereen heeft recht op jeugdhulp. Veel jongeren vinden die toegang³ vandaag nog niet. We weten niet altijd waar we moeten aankloppen, welke hulp mogelijk is, ... Of regelmatig krijgen we gewoon 'nee, sorry' te horen. Kloppen we op de verkeerde poort, begeleid ons tot de juiste en zeg niet gewoon 'verkeerd verbonden'. **Spreek onze taal**, zodat we begrijpen waar we terecht kunnen. Maak **verbinding met belangrijke personen** in ons leven zoals jeugdwerkers, buurtwerkers, leerkrachten, ... en zoek hoe jullie elkaar kunnen versterken.

Werk de **wachtlijsten weg**, allemaal. Maak dringende hulp direct beschikbaar. Op tijd hulp krijgen kan vermijden dat een situatie escaleert. Daar heeft iedereen baat bij.

→ *Zorg voor duidelijke, begrijpbare informatie waar jongeren terecht kunnen voor hulp en ondersteuning (bv. aanvragen van een studietoelage, welke rechten je hebt, ...) Zorg dat deze informatie op maat is van jongeren, maar ook op maat van andere belangrijke personen, zoals hulpverleners, jeugdwerkers, buurtwerkers, ... Zij kunnen als brugfiguur fungeren.*

→ *Werk de wachtlijsten weg.*

6. Laat onze ouders niet in de steek

Ook onze ouders, familie en bredere omgeving hebben recht op goede ondersteuning. Laat hen niet in de steek. Misschien loopt het contact tussen ons soms even moeilijk. Dan nog willen we dat **ook zij hulp krijgen op alle vlakken: van administratie over opvoedingsondersteuning tot ondersteuning naar werk**. Breng ons hiervan op de hoogte, zodat we weten dat er ook met hen gewerkt wordt. We willen meer ondersteuning om (terug) positieve verbinding te maken met het thuisfront. Maar als dat niet wenselijk is, ook de optie om dit niet te doen. → *Maak contextbegeleiding nog meer op maat van onze individuele noden. Ondersteun ons om terug positieve binding te maken met het thuisfront, als dat mogelijk is.*

7. Veggieburger, halalburger, wereldburger!

Onze samenleving is superdivers. Ook onder ons is er veel diversiteit: in geaardheid, afkomst, financiële middelen, levensstijl, religie, interesses, ... We willen dat hier ook in jeugdhulp rekening mee wordt gehouden. Dat betekent ruimte om onze godsdienst te beleven (kan een iftar-maaltijd meer zijn dan boterhammen alleen?), steun als we 'uit de kast' komen, ...

Ons **erkend voelen dóór begeleiders en ons herkennen ín begeleiders** is belangrijke voor onze ontwikkeling, ons zelfvertrouwen.

Geef ons **hulp die aansluit op onze diverse leefwerelden** en die een antwoord biedt op onze noden. Zo kunnen we onszelf zijn en leren we omgaan met anders zijn.

→ *Stem jeugdhulp af op de superdiverse realiteiten waarin jongeren opgroeien.*

→ *Zorg dat de jeugdhulp zelf doordrongen is van die superdiversiteit door meer diverse profielen aan te werven, linken te leggen met buurtwerk, ...*

---

³ Cachet werkte mee aan project 'Toegang' in opdracht van IROJ Brussel. De aanbevelingen vanuit jongeren, brugfiguren en hulpverleners zullen binnenkort verschijnen.

8. Goed in ons vel⁴

We voelen ons niet altijd goed in ons vel en vragen hier extra aandacht voor. Dat start heel simpel met: *“hoe gaat het nu écht met jou?”* en ruimte voor een oprecht gesprek. Het taboe om hulp te zoeken is groot. Help dat **taboe mee wegwerken** met campagnes, informatie hierover op school, ... Zet de ervaringen en de kracht van jongeren zelf in...

Als we nood hebben aan psychologische ondersteuning, dan moet die **hulp betaalbaar en beschikbaar** zijn. Als we zelf niet de nodige centen hebben, help dan zoeken naar een oplossing hiervoor. Zorgen voor onze psychische gezondheid mag ons geen schuldenberg geven. Voorzieningen die inzetten op geestelijke gezondheid en **intensief samenwerken met psychologische diensten**, daar valt veel uit te leren. Niet om dit sowieso aan iedere jongere op te leggen, maar wel om telkens te overleggen of deze hulp nodig is. Prikkel ons om te ontdekken wat voor ons zinvol lijkt.

→ *Zet nog meer in op toegankelijke eerstelijnsgezondheidszorg. Werk hiervoor nauw samen met het federaal niveau.*

→ *Luister naar de ervaringen en belevingen van jongeren. Zij zijn ervaringsdeskundig: experts van hun eigen leven. Stimuleer en omkader het inzetten van ervaringsdeskundigheid in het personeelsbeleid van voorzieningen en diensten.*

9. Oops! I did it again. Over zinvol straffen en herkansen

We zijn het ermee eens dat als je een fout begaat, je verantwoordelijkheid moet opnemen om tot herstel te komen. Maar **kijk verder dan enkel het gedrag of de feiten**. De context waarin jongeren opgroeien is zó bepalend, dus ga op zoek naar de hulpkreet die hier vaak achter schuilt. **Maatregelen of sancties** moeten **zinvol** zijn en bijdragen tot verantwoordelijkheidsbesef en herstel. Niet tot een extra stigma. Elektronische monitoring heeft een groot risico om stigma's te bevorderen. Wees daarom innovatief en gebruik de nieuwe technologie om tot andere vormen van monitoring te komen. **Betrek jongeren** zoveel mogelijk in het vormgeven van de straf. Dat maakt de kans op slagen groter. Om tot 'goed doen' te komen, zijn er vooral goede voorbeelden en ondersteuning nodig, niet enkel afkeuring en afzondering.

Schrap uithandengeving: een minderjarige is en blijft een minderjarige en moet dus ook als minderjarige behandeld worden. Bij zeer ernstige misdrijven kunnen gesloten opvang en langdurige sancties gegeven worden, maar pas als laatste redmiddel. Tijdens gesloten opvang vragen we **maximale inzet op re-integratie** op vlak van onderwijs, werk, omgaan met vrijheid, ... Een leven mag niet 'on hold' komen te staan. We vragen om een **beter basiscomfort** in deze instellingen. Plassen in nachtemmers is niet meer van deze tijd.

→ *Haal uithandengeving uit het nieuwe decreet over jeugddelinquentierecht. Neem onze andere bezorgdheden mee in (de uitvoeringsbesluiten van) het nieuwe decreet over jeugddelinquentierecht.*

→ *Organiseer een hoorzitting over het nieuwe decreet jeugddelinquentierecht en laat de verscheidenheid aan stemmen van (ervaringsdeskundige) jongeren hierover⁵ maximaal aan bod komen.*

---

⁴ In 2018 is Cachet gestart met een nieuw project over geestelijke gezondheid. Hou ons in de gaten voor nog meer concrete input!

⁵ Wij bereiden alvast een sterk beleidsadvies voor!

10. Jongerenvakbond om onze belangen te behartigen

Niet alle jongeren weten wat hun rechten zijn. Als onze rechten worden geschonden, weten we niet altijd waar we ermee terecht kunnen. Je kan een melding doen, maar wat gebeurt hier dan mee?

Hoe worden jongeren individueel bijgestaan?

Wij vragen om een 'jongerenvakbond' die wanneer onze rechten geschonden zijn, met ons aan de slag gaat om **op korte termijn en in de specifieke situatie onze belangen te behartigen**.

→ Maak ruimte voor een jongerenvakbond die jongeren ondersteunt op vlak van individuele belangenbehartiging.

Tot slot: Ons afgelegd traject

Dit memorandum is **door en voor jongeren** tot stand gekomen. Cachet deed een oproep naar alle jongeren die actief zijn bij Cachet om mee te werken aan concrete strijdpunten voor de Vlaamse verkiezingen. In november 2017 kwamen 6 jongeren voor de eerste keer samen om deze plannen verder uit te tekenen en van gekke ideeën te voorzien. ‘De Bende van Cachet’ was geboren.

In alle regio’s waarin Cachet actief is (Brussel, Limburg, Antwerpen en Vlaams-Brabant) stelden we jongeren één belangrijke vraag: *“Wat zou jij veranderen aan de jeugdhulp als jij minister van welzijn was?”*

Meer dan 60 ideeën kwamen naar boven. Deze hebben we geclusterd in grotere thema’s en via een online vragenlijst verspreid naar jongeren, medewerkers en bestuurders van Cachet met de vraag om **prioritaire thema’s** uit te kiezen. Vanuit de opgebouwde expertise heeft het Cachet-team extra accenten gelegd. **De bende van Cachet heeft finaal de knopen van de 10 strijdpunten doorgesneden.**

Over een aantal strijdpunten heeft Cachet doorheen de jaren al veel ervaringen gebundeld. Over een aantal strijdpunten nog minder. Daarom gaat de Bende van Cachet tijdens de zomermaanden in alle Cachet-regio’s nog minimum 30 jongeren binnen en buiten voorzieningen bevragen voor extra input en concrete ideeën. In totaal zullen **meer dan 250 jongeren** hun stem hebben laten horen over onze strijdpunten. Niet iets om zomaar naast je neer te leggen dus!

De bendeleden houden intussen brainstorms over **ludieke kabaal-maakacties**. Ze krijgen politieke vorming om zich volledig klaar te stomen. Wij geloven in onze zaak en gaan graag het debat aan met jullie!

Meer info en contact

Mail naar: debende@cachetvzw.be

Cachet Vzw

Fernand Demetskaai 55

1070 Brussel

www.cachetvzw.be

www.facebook.com/cachetvzw

Telefoon: 02 435 28 40

Cachet vzw is een organisatie voor en door jongeren met een ervaring in jeugdhulp. We zijn een netwerk van mensen die zich niet herkennen in de stereotypen van slachtoffer of crapuul. Samen willen we een ander beeld schetsen: een beeld waarbij naast miserie optimisme staat, waarbij klacht kracht wordt, waarbij we onze ervaringen niet wegstoppen, maar net inzetten om andere jongeren, de hulpverlening, de publieke opinie en het beleid te inspireren.